

SISTEMA D'ALERTA AVANÇADA DE CONFLICTES:

Instrument de prevenció de conflictes destinat a advertir als centres de decisió política perquè adoptin mesures dirigides a evitar que un conflicte esclati, s'estengui o s'intensifiqui.

L'Oficina de Coordinació d'Assumptes Humanitaris de les Nacions Unides (OCAH) manté un Sistema d'Alerta Avançada, a través d'una extensa xarxa de recollida i intercanvi d'informació amb altres agències de les Nacions Unides, estats, organitzacions regionals, centres d'investigació i organitzacions no governamentals de desenvolupament. Precisament, aquestes darreres són una font d'informació fonamental pel seu treball sobre el terreny.

La recopilació i avaluació de dades té per objecte detectar senyals que adverteixin d'un potencial conflicte, com poden ser: la degradació mediambiental, l'empijorament de la situació econòmica, el moviment de tropes, la fragmentació de les elits, el tracte atorgat a les minories, la falta de justícia social, etc.

Els conflictes a Bòsnia, Rwanda o Algèria, per exemple, no sorgiren espontàniament sinó que les causes eren profundes i manifestes.

L'experiència ha demostrat la importància de la voluntat política per frenar l'esclat de conflictes, així com la necessitat d'establir plans d'acció en cas que arribin a produir-se.

Una intervenció avançada té sempre més possibilitats d'èxit que una actuació posterior a l'esclat de la crisi. Habitualment, aquesta intervenció sol comportar l'enviament d'observadors internacionals o l'aplicació de sancions, tot i que pot arribar a la intervenció militar per part d'estats o organitzacions internacionals.

© ICRC / L. Eskeland / Angola

CAMP DE REFUGIATS: Assentament de persones desplaçades per força dels seus països d'origen que s'estableix en el territori d'un altre estat, on reben ajuda humanitària (aliments, refugi i assistència mèdica).

Les crisis dels refugiats rwandesos, afganesos i, últimament, la població de Darfur (Sudan), ha revifat el debat sobre la conveniència o no d'establir camps de refugiats. Els que es mostren contraris assenyalen que aquests assentaments responen més als interessos dels agents donants i a les organitzacions humanitàries, que a les necessitats dels refugiats, i que tenen poc en compte els efectes socials, econòmics, sanitaris i mediambientals sobre les poblacions locals i els governs d'acollida.

En la pràctica, l'assentament organitzat de la població refugiada presenta avantatges de tipus logístic i una major rendibilitat per al desenvolupament de la labor humanitària; a més, proporciona una major seguretat a la població refugiada. Així doncs, les agències internacionals i les organitzacions d'ajuda humanitària prefereixen corregir els aspectes més negatius d'aquests assentaments, millorant el disseny, la infraestructura i l'organització dels camps.

SISTEMA DE ALERTA TEMPRANA DE CONFLICTOS:

Instrumento de prevención de conflictos destinado a advertir a los centros de decisión política para que adopten medidas dirigidas a evitar que un conflicto estalle, se extienda o se intensifique.

La Oficina de Coordinación de Asuntos Humanitarios de Naciones Unidas (OCAH) mantiene un Sistema de Alerta Temprana, a través de una extensa red de recogida e intercambio de información con otras agencias de Naciones Unidas, estados, organizaciones regionales, centros de investigación y organizaciones no gubernamentales de desarrollo. Precisamente, éstas últimas son una fuente de información fundamental por su trabajo sobre el terreno.

La recopilación y evaluación de datos tiene por objeto detectar señales que adviertan de un potencial conflicto, como pueden ser: la degradación medioambiental, el empeoramiento de la situación económica, el movimiento de tropas, la fragmentación de las élites, el trato dispensado a las minorías, la falta de justicia social, etc.

Los conflictos en Bosnia, Ruanda o Argelia, por ejemplo, no surgieron espontáneamente sino que las causas eran profundas y manifiestas.

La experiencia ha demostrado la importancia de la voluntad política para frenar el estallido de conflictos, así como la necesidad de establecer planes de acción en el caso de que éste llegue a producirse.

Una intervención temprana tiene siempre más posibilidades de éxito que una actuación posterior al estallido de la crisis. Habitualmente, esta intervención suele comportar el envío de observadores internacionales o la aplicación de sanciones, aunque puede llegar a la intervención militar por parte de estados u organizaciones internacionales.

CAMPO DE REFUGIADOS: Asentamiento de personas desplazadas por la fuerza de sus países de origen que se establece en el territorio de otro estado, donde reciben ayuda humanitaria (alimentos, cobijo y asistencia médica).

Las crisis de los refugiados ruandeses, afganos y, últimamente, la población de Darfur (Sudán), ha reavivado el debate sobre la conveniència o no de establecer campos de refugiados.

Los que se muestran contrarios señalan que estos asentamientos responden más a los intereses de los agentes donantes y las organizaciones humanitarias, que a las necesidades de los refugiados, y que tienen poco en cuenta los efectos sociales, económicos, sanitarios y medioambientales sobre las poblaciones locales y los gobiernos de acogida.

En la práctica, el asentamiento organizado de la población refugiada presenta ventajas de tipo logístico y una mayor rentabilidad para el desarrollo de la labor humanitaria; además, proporciona una mayor seguridad a la población refugiada. Así que, las agencias internacionales y las organizaciones de ayuda humanitaria prefieren corregir los aspectos más negativos de estos asentamientos, mejorando el diseño, la infraestructura y la organización de los campos.